

نگاه هفته

شکستن رکورد ۷ ماهه با قیمت ۵۰ دلاری

سعیده شفیعی
پژوهشگر اقتصادی

● در هفته گذشته قیمت‌های نفت روند صعودی داشته‌اند و رکورد هفت‌ماهه این شاخص را درنوردیده‌اند. روز دوشنبه قیمت شاخص برنت از مرز ۵۰ دلار عبور کرد و در روز چهارشنبه و پنجشنبه به‌ترتیب بیش از ۵۱ و ۵۲ دلار در بازارهای جهانی معامله شد. در روز پایانی هفته نیز هر دو شاخص برنت و وست‌تکراس در سطح بیش از ۵۰ دلار تثبیت شدند و قیمت سبد نفتی اوپک به بیش از ۴۷ دلار در هر بشکه رسید. از دلایل اصلی این افزایش قیمت می‌توان به تضعیف ارزش دلار، کاهش ذخایر نفت‌خام آمریکا، نگرانی درباره عرضه نفت در پی حملات خرابکارانه به تأسیسات نفتی نیجریه (از اعضای اوپک) و افزایش تقاضا از سوی کشور چین اشاره کرد.

۳ شاخص اصلی قیمت‌های نفت

قیمت نفت «برنت دریای شمال» (Brent) در آغازین ساعات روز جمعه، دهم ژوئن، با سه‌دلارو ۷۸ سنت افزایش نسبت به پایان هفته قبل، به ۵۱دلارو ۹۵ سنت رسید. شاخص «نفت وست‌تکراس اینترمدیت» (WTI) نیز در همین روز ۵۰دلارو ۵۶ سنت معامله شد که نسبت به پایان هفته قبل، حدود یک‌دلارو ۸۴ سنت رشد نشان می‌دهد. همچنین بنا بر گزارش دبیرخانه اوپک، قیمت سبد نفتی این سازمان (OPEC Reference Basket Price) - که متشکل از میانگین قیمت نفت ۱۲ کشور عضو این سازمان است- در پایان روز پنجشنبه هشتم ژوئن، در سطح ۴۷دلارو ۷۶ سنت تثبیت شد که دودلارو ۴۶ سنت نسبت به روز مشابه در هفته قبل، بالاتر است.

کاهش نیم‌میلیون بشکه‌ای تولید نفت نیجریه

در هفته گذشته حملات شبه‌نظامیان به تأسیسات نفتی نیجریه، تولید نفت این کشور را با کاهش عمده‌ای مواجه کرد. بنا بر گزارش رویترز، این حملات در تأسیسات نفتی شرکت‌های شل، انی و شوون رخ داده است و خرابکاران تهدید کرده‌اند تا قطع کامل تولید نفت این کشور پیش خواهند رفت.

ادامه در صفحه ۱۵

شکوفه حبیب‌زاده: «بانک‌های مرکزی جهان خلع سلاح شده‌اند»؛ مرتضی ایمانی‌راد، اقتصاددان در گفت‌وگوی خود با «شرق» روایتی هراس‌آمیز از اقتصاد جهان نقل می‌کند. می‌گوید هنوز رکود جهانی ۲۰۰۸ به پایان نرسیده و هیچ بعید نیست شکندگی اقتصاد جهان در آن سال، به دلیل از کار افتادگی ابزارهای پولی بانک‌های مرکزی به سال ۲۰۱۷ منتقل شود و دیگر جهان، تاب این بحران را نیاورد. می‌گوید آن قدر فضا پیش‌بینی‌ناپذیر است که حتی نمی‌توان تصویر دقیقی از آن ارائه داد. ایمانی‌راد هشدار می‌دهد اگر اقتصاد جهانی نتواند خودش را تنظیم کند، در سال ۲۰۱۷ یا ۲۰۱۸ احتمال به‌هم‌خوردن اقتصاد جهانی و سقوط وحشتناک قیمت مواد اولیه و جنگ ارزها وجود دارد که کشورهای درحال‌توسعه بهای سنگینی بابت این قضیه خواهند پرداخت و بدون تردید یکی از کالاهایی که ارزش آن به‌شدت سقوط خواهد کرد نفت است که به میزان بالایی بر اقتصاد جهانی اثر خواهد گذاشت.

❧ با نگاهی به اقتصاد جهان، ناهمخوانی‌هایی را شاهدیم. درحالی‌که نرخ‌های بهره بانکی رو به کاهش است یا در حداقل‌های ممکن قرار دارد؛ از آن طرف بورس‌های جهانی حباب‌گونه سر به فلک کشیده‌اند. با این اوصاف آیا در اقتصاد جهان با بحران مواجهیم؟ به یک تعبیر، شاید منطقی‌تر باشد بگوییم رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸ هنوز تمام نشده است، چون هنوز جهان وارد دوران رونق نشده است. قاعدتا وقتی رکود تمام می‌شود، اقتصاد جهانی باید سیکل‌های تجاری را طی کند که معمولاً در ۱۲ سال این اتفاق می‌افتد. اما هنوز اوج رکود سال ۲۰۰۸ به صورت کژدارومریز در کشورهایی ازجمله اروپا، انگلستان، ژاپن و چین ادامه پیدا کرده است و تنها کشوری که توانست به میزان قابل‌ملاحظه‌ای تنفسی در کشورش ایجاد کند و نرخ رشد اقتصادی را بالا ببرد و سطح بی‌کاری را پایین بیاورد، آمریکا بود که آن هم هنوز مسئله‌اش حل نشده است. اکنون نرخ بهره در آمریکا ۰.۵ درصد است. دلایلش هم این بود که در ابتدای سال ۲۰۰۹، تمام بانک‌های مرکزی جهان به دلیل فراگیرشدن رکود، با سیاست‌های انبساط پولی از این رکود خارج شدند. در آمریکا با ابزار پایین‌آوردن نرخ بهره تا صفر این کار را انجام دادند؛ هرچند از این نقطه‌نظر هم، دست‌فدرال رزرو آمریکا باز نبود. وقتی دیگر نرخ بهره جواب نداد، از سال ۲۰۱۰ این بانک به سیاست‌های

انبساطی دیگری رو آورد که نامش را QE گذاشتند. در این سال سیاست انبساطی QE۱ را اجرا کردند که بسیار خوب جواب داد و به دلیل اینکه نرخ رشد هنوز چندان بالا نرفته و مهم‌تر از همه تورم در آمریکا ایجاد نشده بود، QE۲ را هم اجرا کردند. بعد از گذشت یک سال که این مشکل حل نشد، QE۳ را اجرا کردند. همه اینها در زمان برنانکی (رئیس بانک مرکزی ایالات متحده آمریکا از سال ۲۰۰۶ تا ۳۱ ژانویه ۲۰۱۴) اجرا شد و بحث این بود که QE۴ را اجرا کنند. در دو، سه سال اخیر در آمریکا بحثی مطرح شد مبنی بر آنکه گرفتار بازدهی منفی در اجرای سیاست‌های پولی شده‌اند. یعنی هرچه این برنامه‌ها بیشتر اجرا می‌شود، اثرگذاری‌اش کمتر می‌شود به همین دلیل خیلی‌ها معتقد بودند QE۴ نمی‌تواند اثربخشی داشته باشد. بنابراین دیگر این کار را انجام ندادند تا اینکه به سال ۲۰۱۵ رسیدند. در این سال اشتغال در آمریکا بهبود پیدا کرد و نرخ رشد اقتصادی خوب شد اما یک مشکل جدید به وجود آمد. چون نرخ بی‌کاری کم شده بود، فدرالرزرو هر ماه از میزان تزریق نقدینگی به اقتصاد ۱۰ میلیارد دلار کاست تا اینکه به صفر رسید و در دسامبر ۲۰۱۵ سیاست انقباضی را اعمال کرد و ۲۵صدم نرخ بهره را بالا بردند. اتفاقی که افتاد این بود که با کاهش سیاست‌های انبساطی و اعمال سیاست‌های انقباضی در آمریکا، نرخ بهره بالا رفت و فضای بازارهای مالی به سمت خرید دلار رفت. بنابراین قیمت دلار به‌شدت افزایش یافت و ارزهای مقابل دلار مثل یورو، پوند، ین و بسیاری از ارزهای بازارهای درحال‌ظهور، ضعیف شدند. اما اتفاق عمده دیگر این بود که با بالا رفتن قیمت دلار، قیمت کالاهایی مثل نفت و طلا و کالاهای پایه مثل سرب، روی، نیکل، قلع و حتی گوشت اردک و گاو در بازارهای جهانی سقوط کرد. بنابراین موجی از شکست قیمت‌ها درمورد مواد اولیه در جهان ایجاد شد. این موج در ۲۰۱۴ شروع شد و کماکان ادامه داشت تا در سال ۲۰۱۶، به دلیل افت قیمت دلار شرایط کمی بهبود پیدا کرد. بنابراین اقتصاد آمریکا که خوب جلو می‌رفت،

اقتصاد

ایمانی‌راد در گفت‌وگو با «شرق» از احتمال انتقال شکندگی اقتصاد جهان از سال ۲۰۰۸ به سال آینده میلادی خبر می‌دهد

اقتصاد جهان در هراس از کابوس ۲۰۱۷

اگر اقتصاد جهانی نتواند خود را تنظیم کند، احتمال به‌هم‌خوردن آن و سقوط وحشتناک قیمت مواد اولیه و جنگ ارزها وجود دارد

با قدرت‌گیری دلار به یک پادزهر برای خودش تبدیل شد و به دلیل پایین‌آمدن قیمت مواد اولیه و پایین‌آمدن شاخص بهای کالاهای وارداتی در سطح جهان، نرخ تورم در آمریکا و جهان پایین آمد تا حدی که نرخ تورم به بحران و مشکل جدی در اقتصادهای جهان تبدیل شد. در نتیجه برخلاف خیلی از دوره‌های اقتصادی که معمولاً مشکل اقتصادی کشور تورم است، مشکل اقتصادی جهان کاهش قیمت‌ها شد که برای اقتصاد آمریکا و اقتصاد جهان یک تهدید به حساب می‌آمد. همین مشکل موجب شد آمریکا به‌راحتی نتواند نرخ بهره را بالا ببرد، چون جامعه آمریکا مثل هر اقتصادی در دنیا نیاز به تورم دارد. وقتی نرخ تورم بالا نمی‌رود، نشان‌دهنده مشکلی در اقتصاد است. به همین دلیل وقتی وارد سال ۲۰۱۶ شدیم، در ماه مارس که قرار بود نرخ بهره را بالا ببرند، این اتفاق نیفتاد و همه دل بسته بودند که در ماه‌های بعدی این اتفاق بیفتد که این‌طور نشد و قرار است در ماه ژوئن (ماه کنونی) نرخ بهره را بازبینی کنند. اما با اتفاقی که در روز سوم ژوئن (جمعه هفته گذشته) افتاد و اشتغال در آمریکا مطابق انتظارات افزایش نیافت، بازارهای مالی جهان دچار تردید شدند. در واقع احتمال بالا‌بردن نرخ بهره در ماه ژوئن در آمریکا بسیار کم شد.

❧ چرا آمار اشتغال مطابق انتظارات پیش نرفت؟

دو پارادوکس در آماري که منتشر شد وجود دارد. از یک طرف میزان اشتغال بخش غیرکشاورزی و خصوصی پایین آمد و به جای ۱۸۰ هزار شغل، حدود ۳۸ هزار

شغل ایجاد شد. از طرف دیگر نرخ بی‌کاری در کل آمریکا از ۴.۹ به ۴.۷ درصد کاهش پیدا کرد یعنی در کل آمریکا سطح اشتغال بالا رفته اما در بخش غیرکشاورزی و خصوصی، این‌طورکه نرخ بی‌کاری نشان داده، میزان اشتغالی که ایجاد شده خیلی کم بوده است و همین مسئله موجب شد دلار روز جمعه به‌شدت سقوط کند و نفت و طلا گران شدند و همین مسئله خیلی از ناظران بازارهای بین‌المللی را به این نتیجه رساند که آمریکا در ماه ژوئن نرخ بهره را افزایش نخواهد داد و همین

مسئله فشار زیادی روی دلار وارد کرد و طبعاً در نقطه مقابل، یورو و پوند و سایر ارزها گران شدند. البته آماری که در اولین جمعه ماه ژوئن منتشر شد، مربوط به ماه می و مربوط به یک ماه است و اصلاً نشانگر اتفاق مهمی نیست. نکته دوم، چون بعد از گذشت سه، چهار روز از ماه، این آمار منتشر می‌شود، معمولاً خیلی دقیق نیست و اصطلاحاً به آن می‌گویند آمار اولیه. آمار ثانویه‌ای هم ماه بعد اعلام می‌شود و آمار ماه قبل را اصلاح می‌کند. حدس می‌زنم با توجه به میزان بی‌کاری ۴.۷درصدی که در تاریخ آمریکا تقریباً رقم فوق‌العاده پایینی است، احتمال دارد این آمار اصلاح شود. درحرحال بحث فدرالرزرو این است که اشتغال یکی از موفقیت‌های اقتصاد آمریکا بود. عده‌ای معتقدند احتمال بالا رفتن نرخ دلار در این شرایط بسیار کم خواهد بود و بنابراین در ماه ژوئن و دو، سه ماه بعد هم انتظار داریم اگر این اتفاق بیفتد، قیمت نفت مجدداً افزایش یابد.

❧ سیاست‌های بخش عمومی که آقای اوپاما پیگیری می‌کند، در تضاد با این سیاست‌های بانک مرکزی آمریکا نیست؟

دو نهاد قوه مجریه و ستاد پولی اقتصاد آمریکا که مجموعه‌ای از بانک‌های فدرال‌رزرو است که مجموعاً فدرال‌رزرو مرکزی ایجاد می‌کند و مسئول سیاست‌های پولی در آمریکا هستند، طبعاً از یک نقطه‌نظر با هم در تضاد هستند. مثلاً دولت اوپاما حجم بدهی‌های جامعه آمریکا به نظام بین‌المللی و مردم را به میزان بی‌سابقه‌ای به بیش از ۱۷ تریلیون دلار رساند که در طول تاریخ آمریکا بی‌سابقه است. دولت آمریکا کسری بودجه مستمر را در زمان ریاست‌جمهوری اوپاما تجربه کرد و اساساً نگرش اوپاما و سیاست‌هایی که دموکرات‌ها در زمان او اعمال کردند، عمده‌تا سیاست‌های انبساطی بود و از طرف دیگر چون منشأ سیاست‌های انبساطی، کسری بودجه و بدهی دولت آمریکا بود، نمی‌توانست مسئله رشد اقتصادی و تورم را حل کند و به همین خاطر در نقطه مقابل سیاست‌های فدرال‌رزرو قرار گرفت، اما نکته‌ای که در سیاست‌های مالی‌ای تا اوپاما و کاخ سفید مسئولش است و سیاست‌های پولی که مسئولش فدرال‌رزرو است وجود دارد، این است که این دو مستقل عمل می‌کنند و سیاست‌هایی که فدرال‌رزرو اعمال می‌کند، در جهت تنظیم کل اقتصاد است.

ادامه در صفحه ۱۵

اقتصاد سبز

کشاورزی ارگانیک وزنان کشاورز

فاطمه یاسیان
کارشناس کشاورزی

● نگاهی به روند توسعه بشری در چند قرن اخیر نشان می‌دهد توسعه به‌ویژه توسعه پایدار بدون درنظرگرفتن نقش زنان ممکن نیست. مطالعات انجام‌شده در تعداد زیادی از جوامع بیانگر این نکته است که زنان عامل مهمی در رشد و توسعه هستند. توانایی آنها در پس‌انداز و سرمایه‌گذاری در خانواده موضوعی انکارناپذیر است. زنان به‌عنوان مدیران تغذیه خانواده، با گرسنگی و سوءتغذیه مبارزه می‌کنند. سهم عظیم و محاسبه نشده آنها در کشاورزی، نقش آنان را در امنیت غذایی جامعه نشان می‌دهد. از طرف دیگر، امروزه محیط‌زیست یعنی مجموعه شرایط زیستی موجود بر سیاره زمین و بستر اصلی زندگی و فعالیت انسان، دستخوش تغییرات گسترده‌ای شده که برخی اثرات آن به صورت تخریب و آلودگی در مقیاس‌های محلی، ملی منطقه‌ای و جهانی آشکار شده است. بسیاری از مشکلات زیست‌محیطی جوامع، آلودگی هوا، سروصداء، آلودگی آب، بحران زباله، ساخت‌وسازهای بی‌رویه شهرنشینی فزاینده، وجود پسماندهای خطرناک استفاده از سموم، تخریب جنگل‌ها و حتی وقوع برخی بلایای طبیعی عمده‌تا ناشی از ناآگاهی، کم‌آگاهی یا مشارکت‌نکردن گروه‌ها در حرکت اجتماعی و اقتصادی است. زنان یکی از مهم‌ترین گروه‌های اجتماعی بوده که می‌توانند نقش مؤثری در حفاظت محیط‌زیست داشته باشند. آنان می‌توانند این نقش را به وسیله خود و تشویق اعضای خانواده خود ایفا کنند. زمانی زنان می‌توانند به ایفای نقش در جامعه بپردازند که حضور و مشارکت آنان در مسائل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در جامعه به رسمیت شناخته شود. به همین دلیل است که در سند نهایی اجلاس ریو+۲۰ با عنوان «آینده‌ای که ما می‌خواهیم» بر اهمیت برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان برای توسعه پایدار و آینده مشترک بشریت تأکید و بر لزوم اقداماتی در جهت حقوق، دسترسی و فرصت‌های برابر زنان برای مشارکت در امر اقتصاد و در حوزه تصمیم‌گیری اجتماعی و اقتصادی تصریح شد.

ادامه در صفحه ۱۵

هشدار...!

هیچی مثل اصلش نمی‌شه...!

برند جهانی اُجنرال مشابه تقلبی بسیار دارد

کافی‌است

بامراجعه به سایت www.nia.ir در قسمت “ کنترل اصالت و گارانتی” با وارد کردن شماره سریال دستگاه خریداری شده و یا با ارسال سریال دستگاه به سامانه پیامکی ۲۳۲۲ ۰۲۱ مطابق ذیل از اصالت کالای خود مطلع شوید:

سریال دستگاه *۱۱*

اُجنرال

نماینده انحصاری سیستم‌های تهویه مطبوع اُجنرال در ایران تهران، بلوار میرداماد، بعد از خیابان نفت جنوبی، پلاک ۲۶۲، ساختمان نیا

info@nia.ir

تلفن: 021 2322

www.nia.ir

باشما، برای جبران

www.dayins.com

تلفن گویا: ۲۳۱۳-۰۲۱

بیمه‌دین
day insurance